

**Referat fra BKAs landsstyremøte på Zoom
Mandag 5. desember 2022, kl. 09.30 – 12.00**

Til stede: Linda Rundquist Parr, Wenche Cumming, Øyvind Wistrøm, Bente M. Bakke , Bodvar Sonstad, Alf Engdal, Marie Rein Bore, Håkon Kryvi, Halfdan Wiik, Andrew Kroglund og Silvia C. Leine (referent).

Sak 104/22 Gjennomgang av referatet fra landsstyremøtet 14.11.2022:

Etter gjennomgang av referatet var det ingen tilleggskommentarer da de fleste sakene har eget punkt på dagens agenda.

Sak 105/22 Økonomi og administrasjon:

- a) **Kontobeholdning og antall medlemmer:** Likviditeten er god. Årsoverskuddet er noe under budsjett. Det er 6.783 medlemmer per 05.12.2022: 977 nye og 347 utmeldte, dvs en økning på 630 medlemmer siden nyttår (5.475 medlemmer + 1.307 støtte-medlemmer). Fakturert/ikke betalt er 813 medlemmer. Silvia tar kontakt med SW for å sette i gang en 3. purrerunde snarest. Ta opp purre-rutiner med SmartOrg på nyåret. Fortsatt registreres det ca 20-25 nye medlemmer annen hver uke via FB vervingene. Halfdan berømmes for gode artikler om nye medlemmer på nettsiden.
- b) **Overgang fra StyreWeb til SmartOrg: oppsigelse av avtale med StyreWeb, kontraktinngåelse med SmartOrg, informasjonsbrev til lokallag og lokale grupper:** Linda har fortsatt ikke hørt fra SW v/styreleder/produksjef Geir Ove Svinø etter innsendte oppsigelse av avtale den 15/11, til tross for at han lovet per telefon å svare på henvendelsen. Kontrakt fra SmartOrg vil bli oversendt i løpet av få dager. Lokallagene og lokale grupper har fått tilsendt informasjon fra Linda og Silvia den 2/12 om overgang til et nytt firma. Nytt brev med mer detaljert informasjon vil bli sendt ut i løpet av kort tid.
- c) **Klage på avslag fra Skatteetaten om skattefritak for gaver til BKA:** brev er sendt den 16/11 og BKA har ikke mottatt svar ennå.
- d) **Bevilgning til internasjonal konferanse i regi av ICAN. Konferansen om atomvåpentrusel arrangeres 9. til 10. mars 2023 for aktivister, akademikere og andre interesserte. BKA er medlem av ICAN. AU var delt om vi skal gi et bidrag på kr. 5 000 til gjennomføring av konferansen.** Etter noe diskusjon ble det holdt avstemning: 5 av 8 styremedlemmer ønsker å gi kr 5.000,- til ICAN. Linda sender info til Silvia om når og hvor pengestøtten sendes.
- e) **Halvårig medarbeidersamtale Linda og Andrew gjennomført 28.11.22:** Linda og Andrew snakker godt sammen.
- f) **Andre orienteringssaker:** Silvia orienterte om at svar på søknad om MVA kompensasjon ventes primo desember, med utbetaling ca medio desember.

Søknaden er på kr 160.000,- Silvia orienterte om til dels store problemer med Gavekortsystemet via SW. Hun tar kontakt med SmartOrg for å jobbe frem en enklere saksbehandling. Andrew har besøkt Erik Dammann (91 år) som var med på oppstarten av BKA, og har laget et intervju som postes på hjemmesiden før jul. Linda orienterte om hyggelig initiativ fra NU, som inviterte BKA og andre organisasjoner på en fest i anledning utsettelse av Wistingfeltet. Øyvind og Heidi Gretland/Oslo-laget deltar på vegne av BKA.

Sak 106/22 Internasjonalt samarbeid. Jfr vedlagt saksdokument.

a) BKA bidrar til oppstart av internasjonal nettside

BKA er aktivt med på zoom-møter innenfor det europeiske BKA-nettverket, ved Linda og Andrew. Det er laget et eget nyhetsbrev, og det vil publiseres 3-4 ganger i året. Andrew sitter i redaksjonen.

Nyhetsbrevet og det europeiske nettverket får et eget domenenavn, og det hele plasseres hos BKA Norge, og Halfdan kontakter Frameworks for det tekniske. BKA Norge dekker opptil 20.000 kroner for å få det hele opp og stå. Dette fordi BKA Norge er de eneste med stor statlig støtte. Dette er også en fin fjør i hatten vår, og viser at vi har internasjonale ambisjoner, noe som må til. Forutsetningen ellers er at det ikke blir mye merarbeid på oss. En egen nettredaksjon vil da bestå av Andrew, Halfdan og Phillip fra Nederland.

Forslag til vedtak: BKA bevilger inntil 20.000 kroner for å få til en akseptabel teknisk løsning på ny nettside med nyhetsbrev til våre samarbeidspartnere i European Grandparents for Climate.

Vedtatt.

b) BKA melder seg inn i internasjonale allianser - BOGA og Fossil Fuel Non Proliferation Treaty

Det anbefales at BKA melder seg inn som underskriver på de to internasjonale initiativene Beyond Oil and Gas Initiative, og Fossil Fuel Non Proliferation Treaty. Initiativene er helt i tråd med BKAs grunnsyn.

Begge initiativ er ment å stimulere til en rettferdig internasjonal overgang til en karbonnøytral hverdag, der rike land påtar seg et medansvar vis-a-vis fattige land. Begge initiativ støttes av en rekke sivilsamfunnsorganisasjoner, byer og institusjoner. Førstnevnte ble initiert i forkant av COP26 i Glasgow og har flere stater som kjernemedlemmer, inkludert fossilprodusenter, som nå setter sluttdato for nye lisenser.

Sistnevnte fikk sitt andre statlige medlem under COP27 i Sharm el Sheikh.

BKA vil aktivt promotere at Norge, og alle internasjonale BKA-er, blir medlem av begge initiativ.

Forslag til vedtak: BKA melder seg inn i BOGA og Fossil Fuel Non Proliferation Treaty, og gjør sitt syn kjent.

Vedtatt. Andrew melder BKA inn.

Håkon hadde et innspill vedr. oversettelse av klimarapporter og -materiell til andre språk:

Ca 80 % av alt som publiseres av klimarapporter, klimalitteratur og lignende er på engelsk. (IPCC rapportene oversettes også til arabisk, fransk, kinesisk, russisk og spansk.)

Ca 75 % av verdens befolkning snakker ikke engelsk.

Ca 40 % av verdensbefolkning har ikke hørt om klimatrusselen.

Dette har Håkon fra en TED Talk ("Language shouldn't be a barrier to climate action") av Sophia Kianni en iransk amerikansk klimaaktivist. Hun har etablert Climate Cardinals, som er en gruppe mennesker som oversetter klimalitteratur til en rekke andre språk, for å gi vital opplysning til folk som er uopplyst om hva som kan ramme dem ved pågående og fremtidige klimaforandringer.

Temaet ligger muligens utenfor de forskjellige internasjonale initiativene vi skal samarbeide med, men det kan uansett være verdifullt for gruppens medlemmer å være klar over og å ha i tankene fremover.

IPCC har også rettet oppmerksomheten mot problemet.

Sak 107/22 Overordnet strategi

BKAs overordnede strategi og første del av handlingsplanen. Strategigruppa inviterer landsstyret til å drøfte vedlagte utkast til strategi med målområder og til første del av handlingsplanen. Se to vedlegg.

Vedlegg 1 Strategi og målområder for BKAs arbeid, se side 6

Bodvars forslag om Smart Aktivisme, og Bentes forslag om Verving flettes inn i et passende sted i dokumentet, eller inn i Handlingsplanen.

Håkons forslag ble vedtatt for punkt C: BKA skal arbeide for en trygg og klima- og naturvennlig samferdsel og arealforvaltning også i andre sammenhenger.

Vedlegg 2 Handlingsplan for BKA 2023, se side 8

Godtatt.

Sak 108/22 Arbeid i lokallag og lokale grupper

- a) **Aktivitet siden sist. Kontaktpersonene i landsstyret rapporterer:** Wenche: de har stand på storsenter med nye løpesedler. Alf: Nina Weidemann, leder i BKA Trondheim, har i høst arrangert to debattkvelder på Litteraturhuset i Trondheim, en om internasjonal klimafinansiering og en om våpenindustri og klima. Alf forsøker å få til ny kontaktperson på Helgeland. Bodvar: har gått klimavandring i Hamar, nyttig og interessant, flere interesserte i plakatvestene. Vi forsøker klimavandring også i Løten, Brumunddal og Moelv. Øyvind: skal holde 3 dagers naturkurs i Melsomvik/Vestfold i

slutten av januar: Naturkunnskap – Vinter, Hvordan kan vi som voksne være sammen med og styrke barns opplevelse, kunnskap og undring i og om natur, miljø og klima? BKA Vestfold er medarrangør av den nasjonale Smultringfestivalen 2023 om sirkulærøkonomi, samt har nedsatt en arbeidsgruppe for Valg-23 med representanter fra de forskjellige kommunene i Vestfold. De skal følge opp det lokale arbeidet Ifht lokalvalg-23. Bente: de 3 lokallagene i Østfold er synlige på mange stands. Håkon: aktiv tekstilgruppe i Bergen med gjenbruk som tema. Arrangerer 3-4 foredrag i semesteret sammen med Halfdan, de får gratis leie i Kunsthallen, og har et flott samarbeid med ledelsen der. Linda. Oslolaget har hatt et godt besøkt møte om oppfølging av COP27 med Svein Tveitdal som hoved innleder.

- b) Lokallagssamling lørdag 4.2.23 kl. 11 -16 fysisk i Oslo:** spørre NU om de kan holde foredrag? Ev. en lokalpolitiker?
- c) Besøk hos lokallag og grupper:** lokallag kan ønske å få besøk av Andrew. Halfdan kan slå følge for skrive om det på nett. Besøket må baseres på et konkret formål. Alf skal besøke lokallaget i Ålesund – et godt lokallag!

Sak 109/22 Arbeid i prosjektgruppene

- a. Klimasmia v/Bodvar: Jfr. vedlagt oppsummering av prosjektperioden fram til nov. 2022 og anbefaling om ny driftsfase fra januar 2023.**
Vedlegg 3 Oppsummering fra prosjektperioden for BKAs klimasmie, se side 10

Forslag til vedtak: Landsstyret tar oppsummeringen av første fase i oppstarten av klimasmia til orientering. Vi slutter oss til anbefalingen fra prosjektgruppa om å innlede fase 2 fra januar 2023. Det oppnevnes en redaksjon bestående av Halfdan Wiik, Andrew Kroglund og Marie Rein Bore. Redaksjonen utarbeider en utlysning til en 20 % stilling slik det er beskrevet i anbefalingen, for en prøveperiode på seks måneder med mulighet for forlengelse. Stillingen legges inn under sekretariatet. Dersom utgiftene til drift av klimasmia ser ut til å overstige det budsjetterte beløpet på kr. 150 000 for 2023, må redaksjonen umiddelbart fremme en sak for landsstyret. Redaksjonen rapporterer månedlig til AU, og klimasmia settes opp som sak på hvert landsstyremøte.

Vedtatt.

- b. Lokalvalg 2023 v/Bente og Alf:** Bente hadde sendt inn en grundig orientering som ble gått gjennom på møtet. Det ble avtalt at det legges frem en smørbrøddliste over aktiviteter foran lokalvalget på lokallagssamlingen i februar. Det ble vedtatt at Silvia, i samarbeid med Bente, setter opp et forslag til samlebestilling på beachflagg (og ev.rollup) for lokallagene og lokale grupper. Materiellet må lokallagene betale selv, men de som har dårlig økonomi kan søke Organisasjonsfondet om tilskudd.
- c. Samferdselsgruppa v/Alf: Jfr. Vedlagt saksdokument og forslag til nytt mandat.**
Vedlegg 4, Mandat for BKA samferdselsgruppe, se side 14.

Forslag til vedtak: Nytt navn og nytt mandat godkjennes

Vedtatt.

Sak 110/22 Arbeid mot det politiske miljø

- a) **Orientering om besøk hos to medlemmer av energi- og miljøkomité i Sp 22.11 og hos Ap 23.11.** Meget vellykket
- b) **Tanker om videre framstøt v/Linda og Andrew:** tas opp på neste styremøte.

Sak 111/22 Hvordan skal BKA forholde seg til debatten om sivil ulydighet i klima- og miljøkampen. Øyvind innleder kort til diskusjon. Det ble diskutert og kommet frem til at Linda, Øyvind og Halfdan får mandat til å sette opp forslag som sendes styret. Bodvar og Linda går videre med å tenke ut og samle inn forslag til aksjoner som vekker oppmerksomhet, noe vi kan kalle "smart aktivisme".

Sak 112/22 Eventuelt

Alf foreslo at det opprettes et sentralt arkiv over alle dokumenter som tas opp på møtene. Dette blir et nytt system som Silvia tar opp med SmartOrg.

Neste styremøte er mandag 16. januar kl 09.30 på Zoom.

Vedlegg 1

Strategi og målområder for BKAs arbeid

Innledning:

Landsmøtet i Drammen 9. – 11. september 2022 diskuterte et utkast til STRATEGIPLAN. Utkastet ble til etter et strategiseminar i landsstyret i februar 2022 og videre arbeid i en strategigruppe med Wenche Cumming, Alf Engdal, Linda Parr og Øyvind Wistrøm. Landsmøtet vedtok også en revisjon av vedtektene, inkludert en ny formålsparagraf.

Gruppediskusjonene på landsmøtet framhevet mange forskjellige tiltak og aktiviteter og la tydelig vekt på BKA som en organisasjon preget av aktivisme og støtte til de unges klimakamp. Hva kan og hva bør gjøres sentralt og lokalt, preget diskusjonene.

Strategigruppa har arbeidet videre med å innarbeide ny formålsparagraf samt innspill fra landsmøtet i en overordnet strategi, fire målområder, samt en handlingsplan med mål og tiltak for 2023. Vi inviterer fortsatt til innspill før saken om strategi- og handlingsplan legges fram for landsmøtet i mai 2023.

BKAs formål: (Formålsparagrafen vedtatt på landsmøtet i Drammen 10. september 2022)

- 1. BKA er en tverrpolitisk forening som setter framtida for barn og unge først. Vi støtter de unge i deres kamp for et levelig miljø på kloden. Den menneskeskapt globale oppvarmingen er en etisk og eksistensiell utfordring, et spørsmål om rettferdighet mellom generasjonene og global solidaritet.*
- 2. BKA vil påvirke opinion og politiske beslutninger og arbeider for omfattende kutt i utslipp av klimagasser. Norge må gå foran som eksempel på at rike land kan og må kutte mest. Fossil energi må utfases raskest mulig. Samtidig må vi ta vare på natur og biologisk mangfold. Videre forbruksvekst må erstattes av nøkternhet og ressursparing.*
- 3. BKA krever at Grunnloven § 112 blir tatt på alvor: «Enhver har rett til et miljø som sikrer helsen, og til en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Naturens ressurser skal disponeres ut fra en langsiktig og allsidig betraktning som ivaretar denne rett også for etterslekten.*

BKAs overordnede strategi:

Besteforeldrenes Klimaaksjon er en solidaritetsorganisasjon som forstår de unges uro og fortvilelse, og som vil arbeide for å sikre en levelig klode for kommende generasjoner ved å:

STØTTE de unges klimakamp, deriblant deres rett til å uttale seg om viktige miljøsaker. BKA vil bidra til dialog mellom generasjonene.

ENGASJERE befolkningen til å ta ansvar for klima og miljø – gjennom endringer i atferd og holdninger, arbeid med konkrete miljøsaker og ved å ta del i markeringer, debatt og politiske valg. Særlig viktig er det å være synlig lokalt og nasjonalt, også i media.

KREVE og BIDRA til at politikere og andre beslutningstakere skal handle raskt og gjøre vedtak for å redusere våre klimautslipp, og at Norge skal gå foran som et godt eksempel. Vi må utfase utvinning av kull, olje og gass, redusere vår avhengighet av fossil energi, senke energiforbruket og gjøre vår energibruk mer klima- og miljøvennlig. Det må legges bedre til rette for klimavennlige løsninger i folks hverdag

INFORMERE om klima- og miljøproblemene, kostnadene ved vekstsamfunnet, grønne løsninger og veien mot en bærekraftig økonomi ved bl.a. lett tilgjengelige rapporter og faktaark i Besteforeldrenes klimasmie. BKA legger Grunnlovens §112 til grunn for sitt arbeid. Den skal sikre at generasjonene etter oss arver et miljø og en natur der produksjonsevne og mangfold bevares. Den gir rett til kunnskap om naturmiljøets tilstand og om virkningene av planlagte og iverksatte inngrep i naturen.

SAMARBEIDE med andre miljøorganisasjoner og samfunnsaktører nasjonalt og internasjonalt med vekt på samarbeid mellom generasjonene.

DET HASTER! BKA legger til grunn at FNs klimapanel har gitt oss tida fram til 2030 for å få ned CO2 utslippene med 50 % for å holde den globale temperaturen på 1.5° C i forhold til før-industriell tid.

Målområder for BKAs arbeid:

BKA skal primært være en bred medlemsbasert organisasjon som bygger på medlemmenes engasjement og aktivisme. Dette betinger en sterk organisasjon med jevn medlemsvekst og med en styrket administrasjon. Arbeidet i lokallag og lokale grupper må vektlegges, også etablering av nye lokale lag og grupper.

Landsstyret utarbeider hvert år en handlingsplan med mål og tiltak innenfor de vedtatte målområdene. Handlingsplanen legges fram for behandling på årsmøtet.

Følgende målområder gjelder fra 2022:

- A. BKA skal arbeide for stans i all oljeleting og en rettferdig omstilling fra fossil til fornybar energi med minst mulig tap av natur.
- B. BKA skal arbeide for redusert forbruk og en økonomi som tar hensyn til bevaring av klima og miljø.
- C. BKA skal arbeide for trygg og klimavennlig samferdsel og fornuftig arealforvaltning også i andre sammenhenger.
- D. BKA skal arbeide for solidarisk, global omstilling og klimatilpasning.

Vedlegg 2

Handlingsplan for BKA 2023 – Mulige mål og tiltak

Handlingsplanen gjelder for 2023, med mulighet for endringer og omprioriteringer i perioden, og spesielt i landsmøtet i mai 2023.

Landsstyret har ansvar for å lede gjennomføringen av planen. Landsstyret kan hente inn nødvendig ekstern kompetanse til gjennomføring av planen

Handlingsplanen gjennomføres i den grad arbeidskapasitet og økonomi tillater det.

Handlingsplanen legger til grunn at vi har særdeles dårlig tid fram til 2030 for å få ned utslipp med 55 %, slik Norge har forpliktet seg til i Parisavtalen. Dette må være førende for prioriteringer i hele perioden.

Før vi går inn på de fire målområdene i strategiplanen defineres mål og tiltak for å utvikle BKA som organisasjon.

Organisasjonsutvikling

Mål

- Antall lokallag skal øke fra 17 til minst 20 og øke antall lokale grupper
- Lokale lag og grupper skal ha jevnlig aksjoner, er tydelig til stede lokalt og få flere aktive medlemmer
- Medlemstall øker 10 % i året
- BKA skal jevnlig være synlig i nasjonale og lokale media
- BKA skal være en god arbeidsgiver for de ansatte

Tiltak for 2023:

- Fortsette ordningen med lokallagskontakter der lokallag og grupper er fordelt blant landsstyrets medlemmer.
- Generalsekretæren og styreleder sender ut månedlig informasjon til lokallagene og lokale grupper
- Landsstyret inviterer til tre lokallagssamlinger i løpet av året, den ene fysisk 4.2
- Overgang til SmartOrg fra 1.1.23. Kurs for styret og lokallag.
- Det avholdes landsmøtet i Stavanger i mai 2023. Generalsekretær har overordnet ansvar.
- Generalsekretær besøker lokallag, spesielt der hvor nye grupper etableres. Formålet med reisen avklares i forkant. Webredaktør
- Klimasmia går over i en driftsfase med egen redaksjon. Styrking av redaksjonen med en medarbeider i 20 %. Lokallag inviteres til aktiv bruk av både barnedelen og kunnskapsdelen.
- BKA deltar på Arendalsuka sommeren 2023
- Ukentlige møter i sekretariatet og mellom generalsekretær og styreleder. Arbeidsutvalget (AU) – generalsekretær, styreleder, nestlederne - møter

annenhver uke. Medarbeidersamtale mellom generalsekretær og styreleder to ganger årlig.

- Evaluering av sekretariatets funksjoner innen mars 2023 og av behovet for styrking av sekretariatet.
- Generalsekretær lager en oversikt over mulighetene for å øke organisasjonens inntekter utover medlemskontingent som grunnlag for det videre arbeid.
- Generalsekretær lager plan for verving der også en vurdering av facebook-vevring inngår.

Målområde A: BKA skal arbeide for stans i all oljeleting og en rettferdig omstilling fra fossil til fornybar energi med minst mulig tap av natur.

Mål:

Tiltak for 2023:

Målområde B: BKA skal arbeide for redusert forbruk og en økonomi som tar hensyn til bevaring av klima og miljø.

Mål:

Tiltak for 2023:

Målområde C: BKA skal arbeide for trygg og klimavennlig samferdsel og fornuftig arealforvaltning også i andre sammenhenger.

Mål:

Tiltak for 2023:

Målområde D: BKA skal arbeide for solidarisk, global omstilling og klimatilpasning

Mål:

Tiltak for 2023:

Vedlegg 3

OPPSUMMERING FRA PROSJEKTPERIODEN FOR BESTEFØRELDRENE KLIMASMIE

FASE 1: UTVIKLING AV KLIMASMIA

TIDSPERIODE: 22.09.21 TIL MEDIO NOVEMBER 2022.

Mandat for utarbeidelse av prosjektskisse for «en annerledes tankesmie» som etter hvert ble kalt KLIMASMIA:

Gruppe for utarbeidelse av skisse for «tankesmie» ble oppnevnt i landsstyret BKA i februar 2021 med følgende medlemmer: Halfdan Wiik, Linda Parr og Bodvar Sonstad.

Prosjektskissa ble godkjent av landsstyret i BKA på møte 22.06.2021.

Utdrag fra vedtak i landsstyret BKA - 22.06.21:

1 - Landsstyret ser positivt på at arbeidsgruppa går videre med et prøveprosjekt med arbeidstittel «Besteforeldrenes Klimasmie».

2 - Utvikling av prøveprosjektet skjer i samråd med den nye generalsekretæren så snart han har tiltrådt.

3 - Eventuelle kostnader utover sponsormidler, legges fram for styret.

Medlemmer i prosjektgruppa for KLIMASMIA:

Andrew Kroglund (gen. sekretær i BKA), Halfdan Wiik (nettredaktør i BKA), Linda Parr (møteleder – landsstyremedlem / leder i BKA), Wenche Cumming (1. nestleder i BKA), Bodvar Sonstad (koordinator / referent - landsstyremedlem).

Fra 09.12.2021 også: Alf Engdal (landsstyremedlem)

Klimasmia har to plattformer:

1 – FAG-DELEN

Formidling av fagstoff som gjelder klima med vekt på folkeliggjøring.

2 – BARNE-DELEN

Samarbeid mellom barn, barneorganisasjoner og de eldre /besteforeldregenerasjonen.

Prioritert samarbeidspartner – Miljøagentene.

16 møter i prosjektgruppa på Zoom:

09.12.2021 - 22.10.2021 – 12.01.2022 – 09.02.2022 – 01.03.2022 – 17.03.2022 – 20.04.2022 – 18.05.2022 – 08.06.2022 – 20.06.2022 – 10.08.2022 – 16.09.2022 - 28.09.2022 – 13.10.2022 – 20.10.2022 – xx.11. 2022.11.02

3 møter/arrangementer med Miljøagentene:

15.12.2021 - Zoom/Mariboeg-gt.: Fra BKA: Linda P. - Bodvar S.

13.10.2022 – Fysisk i Mariboeg-gt: Fra BKA: Linda P, Ivan Chetwynd, Bodvar S.

26.10.2022.- Deltagelse i presentasjon av Barnas Klimapanel – Linda P., Bodvar S, Ivan Chetwynd og flere fra BKA.

Kontakt med/deltagelse i eksterne grupper/personer:

Med Samferdselsgruppa – Alf E., Andrew K., Halfdan W.

Med Grønnvaskingsgruppa – Alf E., Andrew K. og Halfdan W.

Med Valg 2023 – Alf E., Andrew K. og Halfdan W.
Om Arktis/Wisting – Halfdan W, Wenche C.

Åpning av Klimasmia på nett:

Ny fane på BKAs hjemmeside xx. august 2022.

Arendalsuka 2022:

To arrangementer:

Åpent møte om Grønnvasking, ansvarlig Andrew K. Rapporten er trykket opp og deles ut.
Høytidelig åpning av Klimasmia, ansvarlig Linda P. Inviterte skoleklasse i Arendal og Child Press. Åpning ved leder av Changsmaker. Naja Amanda Lynga Møretrø

Økonomi:

- 1: BKAs budsjett for 2022 har avsatt 150 000 kr til arrangementer, trykking og digital utvikling osv. - Pr. 1. november 2022 er det fortsatt midler på budsjettet.
- 2: Privat gave 12 000 kr øremerket til utvikling av hjemmeside/Klimasmia.
- 3: Det er forsøkt å få tak i sponsorer fra virksomheter.
Kontaktet Hafslund ECO og IKEA uten resultat. Ikke fått svar.
KLP v/ dir. Heidi Fiskasen. Venter på svar.
- 4: Innsamling til Klimasmia på nettsiden. Pr. 1. november 2022 innkommet 31 000 kr. Pågår ut året.
- 5: Avsatt 150 000 kr til Klimasmia for 2023 budsjettet.

Utgifter til Klimasmia i 2022

Formål	Beløp
Trykking av grønnvaskingsrapport	18.725
Konsulenthjelp av Frameworks til etablering av portalen på hjemmesiden	37.268
Halfdans kurs hos Frameworks	4.462
Åpning av klimasmia i Arendal:	4.000
-Rigging på biblioteket	
-Honorar til smeden	1.200
Lansering av grønnvaskingsrapporten i Arendal	7.650 (en faktura)
-Leie av lokale	
-Servering	
	73.305 inkl. mva

Prioritert arbeid i prosjektgruppeperioden:

A: Vurdering og utarbeidelse av rapporter/artikkelsamlinger til Fag-delen:

- 1a - Grønnvaskingsrapporten – ferdig. - Lansert med møte og avis-kronikker og hefte.
- 1b - Samferdsel – artikkelsamling – nærmer seg avslutning.
- 1c - Olje i Arktis/Wisting - artikkelsamling – arbeides med. - Faktaark: Wisting-feltet.
Deltagelse i arrangement foran Stortinget 27.10.2022.
- 1d - «Hvordan unge ser på framtida?» – avventer ressursperson. Kjerst Fløttum.
- 1e - Vurdert andre tema for rapporter/artikkelsamlinger.

2a – Klimafaktaark- «Om BKA», «miljøvennlig samferdsel», «grønnvasking» og «Wisting». Viktig bidrag til folkeliggjøring. «Mat og jordbruk» er under utarbeidelse.

B: Utviklet deler av Barne-delen av Klimasmia spesielt gjennom samarbeid med Miljøagentene og opprettet Bildegalleri:

1a - Opprette samarbeid med Miljøagentene som del av BKAs generasjonsperspektiv.

1b- Har fått overført stoff/ lenker fra Miljøagentenes hjemmeside til Klimasmia.

1c - Avtalt mulighet for å søke deltids medarbeider blant ansatte hos Miljøagentene.

2a – Arbeides med utvikling av Bildegalleriet (barnas tanker formidlet gjennom: tegninger, video, gjenstander ol).

2b – Øyvind Wistrøm, Halfdan Wiik og Ivar Minken arbeider med å lage korte videosnutter som tar opp de mindre barnas opplevelse av den levende naturen omkring seg. Går videre med videoer med refleksjon om klima sammen med eldre barn.

2c - Miljøagentene får innsendt mange tegninger i forbindelse med innsamling av innspill til Barnas Klimapanel. Vi kan få bruke det i Bildegalleriet vårt.

C: Vellykket deltagelse i Arendalsuka 2022.

Ga inspirasjon til å delta der neste år både med klimafaglige - og barneaktiviter.

ANBEFALING TIL LANDSSTYRET OM OPPSTART AV FASE 2: DRIFT AV KLIMASMIA FRA JANUAR 2023.

Til nå har vi vært inne i en fase der konseptet «Klimasmia» er blitt utviklet og i den perioden tror jeg det har vært positivt at så mange sentrale personer har bidratt i prosjektgruppa. - Det har gitt en solid forankring til styret. Prosjektgruppa anbefaler at klimasmia går over i en ny driftsfase (fase 2) fra januar 2023.

Fase 1: Utviklingsfase med en tung prosjektgruppe

Fase 2: Driftsfase der Fagdelen og Barnedelen har en felles redaksjon med webredaktør, generalsekretær og en til fra landsstyret supplert med en ny medarbeider i 20 % stilling som har spesielt ansvar for barnedelen.

a) Barnedelen representerer «en annerledes tankesmie» rette mot barn. Vi anbefaler at det engasjeres en medarbeider i 20% stilling som kan forsterke samarbeidet med Miljøagentene. Ledelsen i Miljøagentene er åpne for at vi kan lyse en slik stilling blant deres medarbeidere som ikke har full stilling. Det kan også være aktuelt å lyse ut blant studenter på journalistutdanningen på Oslo Met. Det er ønskelig å finne en person med en viss datakompetanse bl.a. ønskelig at vedkommende mestrer webpublisering.

I tillegg trenger man å ha en eller flere ressurspersoner med spesiell kompetanse for å bidra til oppbygging av Bildegalleriet. Det er bl.a. aktuelt å lage kriterier og andre spesielle oppgaver knyttet til Bildegalleriet. Nina Weidemann og Ivan Chetwynd har begge sagt at de kan bidra, Nina med sin bakgrunn som lærer og med spesiell kompetanse om barnetegninger og Ivan med sin erfaringer som veileder for Miljøagentene.

b) Fagdelen kan være en mer ordinær «tankesmie»

I og med at vår ordinære tankesmie = «Fagdelen» nødvendigvis må drives av ulønnede personer, så kan det være en gruppe medlemmer med ulike fagbakgrunner med stor kunnskap og sterkt engasjement for klima. Tankesmia må jobbe på vegne av Landsstyret. Utvelgelse av det som skal «brukes» i BKA må Landsstyret håndtere strengt i forhold til Strategidokumentet. Både rapporter og faktaark som utarbeides, skal gi et enkelt «folkelig» faggrunnlag for aksjoner/reaksjoner. Utarbeidet stoff bør behandles av Landsstyret som avgjør hva BKA bør gå videre med i form av utspill/aksjoner. Landsstyret kan utpeke en «aksjonsgruppe» som i hver enkelt sak, foreslår en strategi videre.

November 2022

Bodvar Sonstad i samarbeid med Linda Parr

Vedlegg 4

Mandat for BKA samferdselsgruppa

Formål

Gruppa skal med hjelp av tilgjengelige utredninger, rapporter, annen dokumentasjon samt egne vurderinger og BKAs formålserklæring, utarbeide samferdselspolitiske forutsetninger for utvikling av bærekraftige strategier for jernbanen, annen sporbundet trafikk og integrerte transportsystemer. Det omfatter både den nasjonale og grenseoverskridende trafikken.

Organisering

Gruppa skal bestå av medlemmer i BKA som utnevnes i samråd med Landsstyret. Antallet bør ikke overstige åtte. Gruppa skal innenfor de rammer Landsstyret fastsetter ha en selvstendig rolle på saksfeltet og organiseringen av den interne virksomheten.

Andre reguleringer

Forhold som økonomi, rapportering og andre administrative og operative rutiner fastsettes i samråd med Landsstyret. I øvrig reguleres virksomheten av BKAs vedtekter.

Strategisk innretning

En bærekraftig samferdselspolitikk

BKA skal være en pådriver for en natur-, miljø- og klimavennlig samferdselspolitikk. En god areal- bruks-, miljø- og klimapolitikk krever en overgang til kollektive transportløsninger med overføring av trafikk fra bil og fly til jernbane. Jernbanens fortrinn må utnyttes med utbygging av et moderne stambanenet for høyhastighet. Ambisjonen må være å komme på nivå med de mer framgangsrike jernbanelandene i Europa.

Landsdeler skal ikke bindes sammen med 4-felts motorveier og en voksende bilpark. Det er en myte at el-teknologien gjør biltrafikken «utslippsfri». En vridning fra store motorveiprojekter til en opp-trappet satsing på jernbane vil flytte finansieringen raskere og mye nærmere klimamålene. Mye av miljø- og klimaeffektene mister fart – og kan dessuten gå tapt – dersom nye motorveier bygges før eller samtidig med ny bane.

Det hevdes fra mange hold at CO2 utslippene fra bygging av moderne jernbaner er svært store, og at det tar svært mange år før disse utslippene er «gjenvunnet» av en miljøvennlig togtrafikk. Til det er å si at bygging av firefelts motorveier bidrar med minst like store utslipp, og at disse utslippene aldri vil bli «gjenvunnet».

Veinettet skal primært dimensjoneres som en utfyllende funksjon til jernbanen, der samordningen mellom trafikkmidlene bane, vei og sjø er avgjørende for et godt miljø- og klimaregnskap. Veinettet må omfatte prioriterte sikkerhetstiltak som rassikring, midtdeler og hastighetsbegrensninger mm. Stam- og riksveinettet må dimensjoneres etter ønsket og forventet trafikk i et helhetlig og bærekraftig samfunnsperspektiv. Firefelts motorveier som ikke fyller et faktisk behov, må stoppes. Det gjelder også all utvidelse av flyplasskapasitet og tilhørende infrastruktur.

Jernbanen skal samvirke i et integrert system med andre transportmidler. Togsystemer for gods- og persontrafikk må henge sammen med funksjonelle regionale knutepunkter og mindre mellom-liggende godsterminaler og stasjoner. Disse kobles til indre og ytre trafikklinjer for regional og lokal overføringstrafikk (kombinasjonstrafikk). Mye av potensialet ligger i et samordnet system med toget som navet for sømløse kollektive reisepakker med myke overganger og en fleksibel godstransport, så nær dør-til -dør som mulig.

Satsing på kort og lang sikt

Fram til 2030 må det eksisterende jernbanenettet moderniseres og vedlikeholdsetterslepet fjernes. Det må innføres nye tog systemer med moderne og kundevennlige tog, stasjoner og godsterminaler koblet til matings- og tilbringertransport. Nattogene må fornyes, og direkte gjennomgående nattog med høy komfort må innføres på langstrekninger, som Oslo–Bodø. Dessuten andre tjeneste-komponenter og integrerte trafikklinjer som binder sammen reisepakkene.

For å klare nullvekstmålet i byene må biltrafikken ned og erstattes av gang/sykkelveier, buss, jern-bane og bybaner. All byplanlegging må innebære en arealpolitikk som minsker bilbruken og styrker kollektivtrafikken. Sporbundne løsninger, der det ligger til rette for det, er uansett det mest miljø- og klimavennlige transportalternativet.

Det vil oppnås store klima-, energi- og miljøeffekter ved overført trafikk fra fly, trailer- og langdistanse biltrafikk til tog. Primært er det derfor ønskelig med høyhastighetsbaner i et flerbrukskonsept for langdistanse-, regional- og godstrafikk, i modell tilpasset behovene og forholdene i Norge og Norden, da det vil gi de største effektene.

Det vil også styrke regionaltrafikken både i distriktene og rundt de større byene. For å klare en effektiv utbygging og overgang til høyhastighetsbaner rundt 2030 og framover, må det umiddelbart startes utredninger av et nasjonalt og internordisk prosjekt for høyhastighetsbaner. Det omfatter tiltak både på det eksisterende banenettet og nye baner.

Nord-Norgebanen må prioriteres for realisering av en moderne gjennomgående jernbanekorridor nord-sør, som i hvert fall rekker til Tromsø («Norgebanen»). Det omfatter også modernisering av Nordlandsbanen. Dessuten de muligheter som åpnes med en sammenføring av det norske, svenske og indirekte det finske stambanenettet i nord over Narvik.

Stambanenettet og mellomriksbanene utgjør et sammenføydd system. Mellomriksbanene må moderniseres og nye trasévalg planlegges i takt med planene for et framtidig svensk høyfartsnett og dermed et forsterket krav om internordiske høyfartsbaner i et sammenlenket system med kontinentet.

Internasjonalt appellerer FN, IEA og EU sterkt for økt satsing på tog som klimatiltak. EUs mobilitetsstrategi har som mål å doble trafikken på høyhastighetstog innen 2030 og tredoble trafikken innen 2050.

Utslippsmålene

Utbygging av jernbanen og sporbundet trafikk er viktig for at transportbransjen skal klare sin andel av EUs utslippsmål med 55% reduksjon fram til 2030. Det vil dessuten utgjøre et

rasjonelt utgangspunkt for miljø- og klimautviklingen i årene etter 2030, og i tiårs-fasene fram til sluttmålet i 2050.

Påvirkerrollen

BKA skal både i egen regi og med samarbeidspartnere være en drivende kraft i informasjons- og påvirkningsarbeidet for en rettferdig klimaomstilling. Miljø- og klimasaken favner bredt og griper dypt inn i samfunnsutviklingen. Samferdselsgruppa skal være en lagspiller for landsstyret med et funksjonelt og klimakritisk søkelys på jernbane, annen sporbunden trafikk og integrerte transport-systemer i et helhetlig samferdselspolitisk konsept. BKA kan, dersom ønskelig, engasjere private PR-byrå som er gode på slike kampanjer.

Samarbeid og nettverk

Samferdselsgruppa skal bidra gjennom kontaktflater med nærstående og beslektede organisasjoner og grupperinger med tilsvarende agenda. For BKA og samferdselsgruppa gjelder det å nå fram med sitt budskap på Stortinget. Mulighetene for å få opp kvaliteten i norsk samferdselspolitikk vil i stor grad være avhengig av brede koalisjoner, ikke minst innen miljø- og klimabevegelsen. Men egne initiativ eller i samråd med landsstyret, vil også ha en påvirkende kraft. Innsikten i transportsystemets styr-ende og funksjonelle forutsetninger og de muligheter som gis, er ofte mangelfull hos mange politikere.

Dagens utfordringer; den teknologiske utviklingen og særlig eksempler fra mer framgangsrike jernbaneland, gjør det nødvendig med en kursendring. Vi kan konstatere at dagens samferdselspolitikk ikke svarer opp til forventningene fra FN, IEA og EU, og de mål for utviklingen som er trukket opp av BKA.

Samferdselsgruppa har i møte 23.11.2022 behandlet navn og mandat for gruppa.

Enstemmig vedtak:

Jernbanegruppa i BKA støtter at gruppas navn kan endres fra «Jernbanegruppa» til «Samferdselsgruppa». Mandatet beholdes som det er, med følgende justerte formulering:

Avsnittet:

«De store klimaeffektene fås ved overføring av trafikk fra fly, trailer- og langdistanse biltrafikk til tog. Løsningen er derfor høyhastighetsbaner i et flerbrukskonsept for langdistanse-, regional- og gods-trafikk.»

Endres til:

«Det vil oppnås store klima-, energi- og miljøeffekter ved overført trafikk fra fly, trailer- og langdistanse biltrafikk til tog. Primært er det derfor ønskelig med høyhastighetsbaner i et flerbrukskonsept for langdistanse-, regional- og godstrafikk, i modell tilpasset behovene og forholdene i Norge og Norden, da det vil gi de største effektene.»

Revidert mandat er vedlagt.

Forslag til vedtak:

Nytt navn og nytt mandat godkjennes.